

Τα “Σεπτεμβριανά” του 1955: 70 χρόνια μετά την άγραφη γενοκτονία του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης

/ [Επικαιρότητα](#)

Εβδομήντα χρόνια συμπληρώνονται από την επίθεση που εξαπέλυσαν με τις ευλογίες της κυβέρνησης Μεντερές οι Τούρκοι εναντίον της πολυπληθούς και ευημερούσας ελληνικής κοινότητας της Κωνσταντινούπολης στις 6 και 7 Σεπτεμβρίου 1955.

Αποτέλεσμα, οι 100.000 Έλληνες που ζούσαν εκείνη την περίοδο στην Πόλη να συρρικνωθούν σταδιακά και σήμερα μόλις και μετά βίας να ξεπερνούν τις 2.000.

Έτσι συναντάμε διαρκώς εγκλήματα επί εγκλημάτων, τα οποία τα Ευρωπαϊκά Κράτη, για λόγους πάντοτε πολιτικής σκοπιμότητας και γενικότερων συμφερόντων τους, άφηναν ατιμώρητα για να φτάσουμε στη νύχτα της 6ης-7ης

[illegible]

Μεγάλος αριθμός διαδηλωτών μεταφέρθηκε από την Ασιατική Τουρκία και Θράκη δωρεάν, αντί αμοιβής 6 δολαρίων, που ουδέποτε τους δόθηκαν. 4.000 ταξί τους μετέφεραν στον χώρο των ταραχών, ενώ φορτηγά του Δήμου της Κωνσταντινούπολης είχαν αναπτυχθεί σε επίκαιρα σημεία της Πόλης, φορτωμένα με τσεκούρια, φτυάρια, ρόπαλα, αξίνες, σφυριά, σιδερένιους λοστούς και μπιτόνια βενζίνης, απαραίτητα σύνεργα για τον όχλο των επιδρομέων, που επέπεσε επί των ελληνικών καταστημάτων με τα συνθήματα «Θάνατος στους γκιαούρηδες», «Σπάστε, γκρεμίστε, είναι γκιαούρης», «Σφάξτε του έλληνες προδότες», «Κάτω η Ευρώπη» και «Εμπρός να βαδίσουμε κατά της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης». Από την οργή του όχλου δεν γλύτωσαν και κάποια καταστήματα αρμενικής και εβραϊκής ιδιοκτησίας.

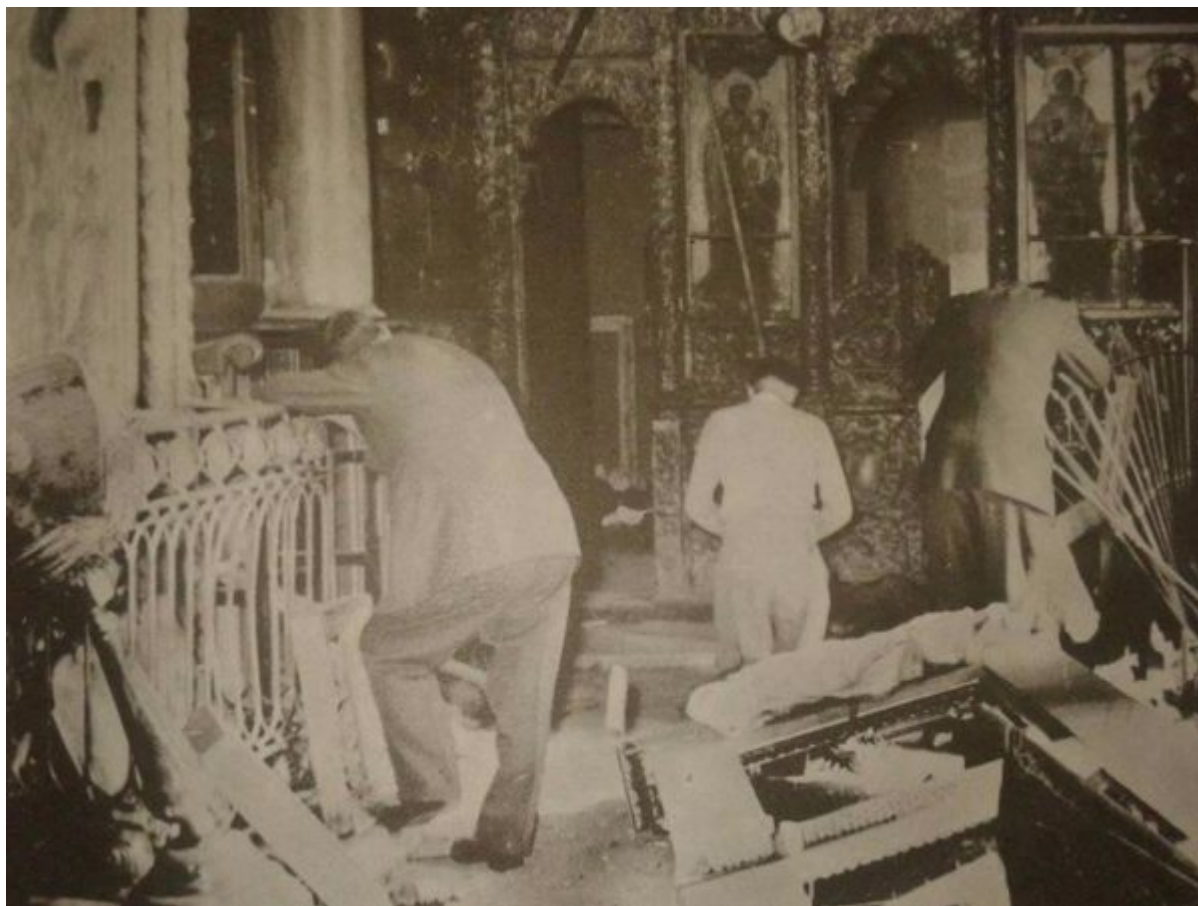

Έκτροπα κατά των Ελλήνων δεν έγιναν μόνο στην Κωνσταντινούπολη, αλλά και στη Σμύρνη. Το πρωί της 7ης Σεπτεμβρίου Τούρκοι εθνικιστές έκαψαν το ελληνικό περίπτερο στη Διεθνή Έκθεση της Σμύρνης. Στη συνέχεια, κατέστρεψαν το νεόκτιστο εκκλησάκι της Αγίας Φωτεινής, ενώ λεηλάτησαν σπίτια Ελλήνων στρατιωτικών, που υπηρετούσαν στο Στρατηγείο του NATO.

Στη φωτογραφία ο μακαριστός Επίσκοπος Παμφίλου Γεράσιμος (Καλοκαιρινός), ηγούμενος της Πατριαρχικής Μονής της Ζωοδόχου Πηγής, κλινήρης σε νοσοκομείο του Βαλουκλή μετά τον ξυλοδαρμό του κατά τη διάρκεια του πογκρόμ.

Η ελληνική κυβέρνηση προσπάθησε να διεθνοποιήσει το θέμα, αλλά χωρίς σημαντικά αποτελέσματα. Αμερικανοί και Βρετανοί δεν ήταν διατεθειμένοι να ασκήσουν πιέσεις στην Τουρκία, πολύτιμο σύμμαχό τους κατά τη διάρκεια του **«Ψυχρού Πολέμου»**. Οι νατοϊκοί σύμμαχοί, μας είπαν ξεκάθαρα να ξεχάσουμε το συμβάν. Μόνο το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών από τους διεθνείς οργανισμούς απαίτησε από την Τουρκία εξηγήσεις για την καταστροφή του 90% των ορθόδοξων ναών στην Κωνσταντινούπολη. Πάντως, τον Αύγουστο του 1995 η αμερικανική Γερουσία με απόφασή της κάλεσε τον Πρόεδρο των Η.Π.Α. να ανακηρύξει την 6η Σεπτεμβρίου Ημέρα Μνήμης για τα Θύματα του Πογκρόμ.

Το Πογκρόμ κατά του Ελληνισμού της Πόλης προκάλεσε:

- τον θάνατο 16 Ελλήνων και τον τραυματισμό 32
 - τον θάνατο ενός Αρμένιου,
 - τον βιασμό 12 Ελληνίδων
- την καταστροφή:
- 4.348 εμπορικών καταστημάτων,
 - 110 ξενοδοχείων,
 - 27 φαρμακείων,
 - 23 σχολείων,
 - 21 εργοστασίων,
 - 73 εκκλησιών,
 - περίπου 1000 κατοικιών, όλα ελληνικής ιδιοκτησίας.

Αργότερα, το τουρκικό κράτος διά του προέδρου Τζελάλ Μπαγιάρ υποσχέθηκε αποζημίωση για την καταστροφή των ελληνικών περιουσιών. Στην καλύτερη των περιπτώσεων δεν ξεπέρασε το 20% των απαιτήσεών τους, με δεδομένο ότι τα περιουσιακά τους στοιχεία είχαν υποτιμηθεί δραματικά.

Πολλές λεπτομέρειες για τα Σεπτεμβριανά ήλθαν στο φως το 1961, κατά τη

διάρκεια της δίκης για εσχάτη προδοσία του ανατραπέντος από τους στρατιωτικούς πρωθυπουργού Αντνάν Μεντερές, ο οποίος τελικά δεν γλύτωσε από την αγχόνη.

